

המכון
לחירות ואחריות

בית ספר לאודר
לממשל, דיפלומטיה
ואסטרטגיה

אוניברסיטת
רייכמן

סקר ערכים דמוקרטים וליברליים בישראל 2021

נוב' 2021

ד"ר עומר יעיר

מנהל מחקר ועמית מחקר, המכון לחירות ואחריות

ד"ר אמנון כוורי

ראש המכון לחירות ואחריות

הצעה להפניה בשימוש ביבליוגרפי:

יעיר, עומר ואמנון כוורי. 2021. "סקר ערכים דמוקרטים וליברליים בישראל, 2021". סקרי המכון לחירות ואחריות, אוניברסיטת רייכמן.

תוכן עניינים

3.....	תקציר
4.....	(1) מבוא:
5.....	(2) כיצד ישראלים מבינים את המושג "דמוקרטיה"?:
7.....	(3) עמדות ביחס לדמוקרטיה הישראלית:
10.....	(4) חשיבותם של מאפיינים שונים בדמוקרטיה:
13.....	(5) סוגיות שונות הנוגעות לדמוקרטיה הישראלית:
17.....	(6) עמדות בנוגע לאלימות פוליטית:
18.....	(7) תמיכה בקידום עקרונות ממגילת העצמאות:
21.....	(8) יחסי יהודים-ערבים:
24.....	(9) קידום שוויון בין קבוצות שונות:
26.....	(10) קיטוב פוליטי חברתי-רגשי—יחס לימנים ושמאלנים:
29.....	נספח - מתודולוגיה:

תקציר

סקר הערכים הדמוקרטיים והליברליים בחברה הישראלית שבוצע במהלך נובמבר 2021 על ידי המכון לחירות ואחריות בבית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה, ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן, בחן היבטים שונים של תפיסות דמוקרטיות וערכים ליברליים בקרב הציבור הישראלי. הסקר כולל 1,508 משיבים, המהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה הישראלית המשתמשת באינטרנט, כאשר מתוכם 1,204 היו משיבים יהודים, ו-304 משיבים ערבים.

הסקר מעלה מספר ממצאים מרכזיים. ראשית, עבור רוב גורף בציבור הישראלי חשוב לחיות במדינה דמוקרטית. עם זאת, המשיבים בסקר מסויגים הרבה יותר בנוגע למידה בה מדינת ישראל הינה מדינה דמוקרטית, והם ביקורתיים כלפי תפקודה הנוכחי של הדמוקרטיה הישראלית. במקביל, הישראלים מצביעים על שורה של מאפיינים כחשובים מאד עבור מדינה דמוקרטית, בדגש על מאפיינים של בחירות חופשיות, אופוזיציה פוליטית והגנה על השוויון.

שנית, בעוד הציבור הישראלי רואה חשיבות גדולה בשוויון זכויות ובשמירה על חירויות הפרט, מידת התמיכה משתנה בהתייחס לקבוצות שונות. כך, הציבור הישראלי תומך מאוד בשוויון מגדרי אבל מראה תמיכה נמוכה יותר בשוויון בין יהודים לערבים.

בכל הנוגע לחילוקי דעות בין קבוצות פוליטיות שונות בישראל, הרי שניתן לומר שלצד הסכמות גורפות בנושאים שונים, ישנם גם חילוקי דעות עמוקים. מחד, ישנה הסכמה רבה למדי בנוגע לקידום של עקרונות שונים המופיעים במגילת העצמאות. מנגד, ישנם הבדלים בולטים בקרב קבוצות אידיאולוגיות שונות – כמו גם בקרב מצביעי מפלגות הקואליציה והאופוזיציה, ובין משיבים יהודים וערבים – בשורה של סוגיות, כולל בנוגע לסוגיות עכשוויות בפוליטיקה הישראלית (למשל, היחס לפסילת חוקים על ידי בית המשפט, או היחס לפעילות של ארגונים בינלאומיים הפועלים בישראל ומבקרים את המדינה), בנוגע לקידום שוויון בין קבוצות שונות וכן בנוגע ליחס הקבוצות השונות לימניים ושמאלניים.

ממצאים אלו מעלים תמונה מורכבת של החברה הישראלית, כאשר לצד מספר סוגיות בהן ניכרת הסכמה גורפת בקרב כלל האזרחים, ניכרות גם אי-הסכמות בולטות וקייטוב חברתי לא מבוטל.

(1) מבוא:

סקר זהו הינו הסקר הראשון של המכון לחירות ואחריות בבית הספר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה הבוחן עמדות דמוקרטיות וליברליות בציבור הישראלי. סקר זה הוא חלק ממחקר עיתי, אשר ייערך פעם בשנה על מנת לבחון נטיות ומגמות בעמדות דמוקרטיות וליברליות בקרב הציבור הישראלי, כמו גם בסוגיות שונות העומדות על סדר היום הציבורי.

נכון לדצמבר 2021, הציבור הישראלי נמצא בתקופה סוערת פוליטית, כאשר רק בתחילת השנה נערכו הבחירות הרביעיות תוך שנתיים, וביוני 2021 התחלף ראש ממשלה בפעם הראשונה זה 12 שנים. לצד זאת, אנו רואים בשנים האחרונות ניסיונות תכופים לשינוי של כללי המשחק הפוליטיים, לצד התייצבות שני גושים בולטים של בעד ונגד ממשלה בראשות בנימין נתניהו, תוך התגברות של שיח פוליטי מתלהם. בסקר שערכנו בנובמבר 2021 ביקשנו לבחון את עמדות הציבור הישראלי בנוגע למספר נושאים מרכזיים הנוגעים לתפיסות של ערכים דמוקרטיים שונים, עמדות בנוגע לאופי הדמוקרטיה הישראלית בימים אלו, ועמדות לגבי שורה של נושאים הנוגעים לערכים ליברליים וקידום שוויון בין קבוצות שונות בציבוריות הישראלית.

בין השאלות המופיעות בסקר ישנן שאלות הבוחנות כיצד המשיבים בסקר מבינים את המושג "דמוקרטיה" (סעיף 2 להלן), ואילו מאפיינים המשיבים בסקר סבורים כי הם מאפיינים חיוניים עבור מדינה דמוקרטית (סעיף 4). בנוגע לדמוקרטיה הישראלית, המשיבים נשאלו מה מידת שביעות רצונם ביחס לדמוקרטיה הישראלית (סעיף 3), מהי מידת התמיכה שלהם בסוגיות שונות הנוגעות לדמוקרטיה בישראל (סעיף 5), מהו יחסם לאלומות פוליטית (סעיף 6), ואילו ערכים המופיעים במגילת העצמאות הם סבורים כי יש לקדם (סעיף 7). לבסוף, המשיבים נשאלו גם על יחסי יהודים וערבים (סעיף 8), תמיכתם בקידום שוויון בין קבוצות שונות (סעיף 9), ושאלות המודדות קיטוב פוליטי-חברתי בין ימין ושמאל בישראל (סעיף 10).

אנו סבורים שממצאי סקר זה יסייעו לנבחרי ציבור ואזרחים מתעניינים להבין טוב יותר את דעת הקהל הישראלית בנוגע לתפישות ועמדות של ישראלים ביחס לדמוקרטיה הישראלית.

הסקר הינו סקר מקוון שנערך על ידי חברת אייפאנל (iPanel), בתאריכים 7-9 בנובמבר, 2021. בסך הכל, 1508 משיבים בני 18 ויותר השלימו את הסקר (1204 משיבים יהודים ו-304 משיבים ערבים). טעות הדגימה המרבית לכלל מדגם הינה 2.5%. לפירוט נוסף על המתודולוגיה, ראו בנספח המתודולוגי בסוף המסמך.

(2) כיצד ישראלים מבינים את המושג "דמוקרטיה"?:

כיצד הציבור בישראל מבין את המושג "דמוקרטיה"? ומה לדעת הישראלים הוא המאפיין החשוב ביותר של משטר דמוקרטי? כדי לבחון זאת, השתמשנו בשאלה פתוחה, זוהי שאלה ללא אפשרויות תשובה שונות, בה המשיבים מפרטים את תשובותיהם במילותיהם שלהם. באופן ספציפי, המשיבים נשאלו את השאלה הבאה: "אנשים שונים מייחסים משמעות שונה למונח "דמוקרטיה". במילה אחת או שתיים מהו לדעתך המאפיין החשוב והמהותי ביותר של משטר דמוקרטי?" המשיבים לא הוגבלו בתשובותיהם, כאשר בזמן שהרוב אמנם פירט מילה או שתיים, חלק מהמשיבים כתבו יותר משתי מילים ולעיתים אף הרבה יותר מכך.

לאחר מכן, תשובות המשיבים קודדו על מנת ליצור האחדה בתשובותיהם. תשובות המשיבים מפורטות בתרשים 1. תרשים זה, המכונה "ענן מילים" (Word Cloud) מציג את התשובות השונות של המשיבים, כאשר גודל המילה או הביטוי הינו יחסי למספר הפעמים שהמילה או הביטוי הוזכרו על ידי המשיבים בסקר כמאפיין החשוב והמהותי ביותר של משטר דמוקרטי.

תרשים 1. ענן מילים; המאפיין החשוב ביותר של משטר דמוקרטי:

כפי שניתן לראות מהתרשים, הציבור הישראלי מדגיש את הדמוקרטיה הפורמלית (שלטון העם או שלטון הרוב) לצד עקרונות של דמוקרטיה מהותית (חופש, שוויון). טבלה 1 מציגה את עשרת המאפיינים החשובים ביותר של משטר דמוקרטי כפי שצינו המשיבים.

טבלה 1. עשרת המאפיינים החשובים ביותר של משטר דמוקרטי, לפי המשיבים:

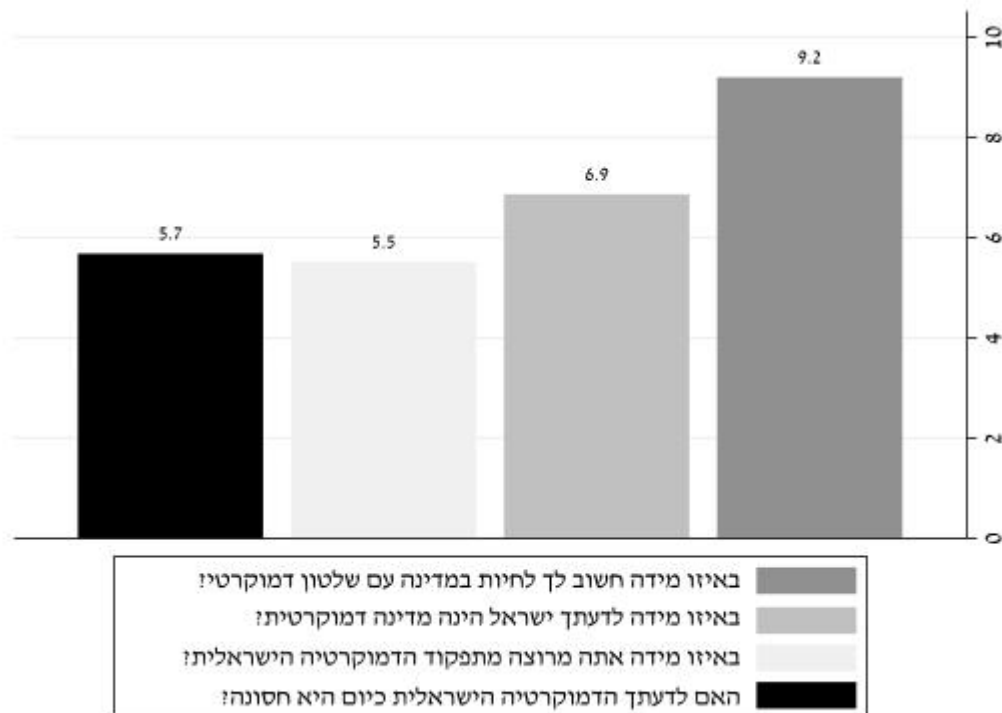
שיעור במדגם (%)	מילה/ביטוי
17.7	חופש
16.7	חופש-ביטוי
12.3	שוויון
12.0	שלטון-העם
7.5	שלטון-הרוב
5.7	בחירות
2.3	ייצוגיות
1.5	חירות
1.4	זכויות
1.2	בחירות-חופשיות

(3) עמדות ביחס לדמוקרטיה הישראלית:

מהו יחסו של הציבור הישראלי לדמוקרטיה הישראלית? כדי לבחון זאת, המשיבים בסקר נשאלו מספר שאלות. ראשית, עד כמה חשוב למשיבים בסקר לחיות במדינה עם שלטון דמוקרטי? המשיבים בסקר נשאלו שאלה זו ונתבקשו לענות בסקאלה מ-0 (כלל לא חשוב) ל-10 (חשוב מאד). באופן ברור, כפי שניתן לראות בתרשים 2 המאגד את תשובות המשיבים בסקר לשאלות ביחס לדמוקרטיה הישראלית, הציבור הישראלי מציין כי הדבר חשוב מאד עבורו. הממוצע בכלל המדגם הינו 9.2 (בסקאלה של 0-10).

לצד זאת, ניכר כי היחס של ישראלים למצבה הנוכחי של הדמוקרטיה הישראלית הינו מסויג הרבה יותר. כך, בתשובה לשאלה "באיזו מידה לדעתך ישראל הינה מדינה דמוקרטית?" (0-כלל לא דמוקרטית; 10-דמוקרטית מאד). הציון הממוצע שנותנים המשיבים בסקר לדמוקרטיה הישראלית הוא 6.9, ציון שאיננו גבוה במיוחד. יחס מסויג זה לדמוקרטיה הישראלית הינו בולט עוד יותר כאשר הישראלים מעריכים את תפקודה הנוכחי וחוסנה של הדמוקרטיה הישראלית. בתשובה לשאלה אודות מידת שביעות הרצון מהאופן בו מתפקדת הדמוקרטיה הישראלית (0-מאד לא מרוצה; 10-מרוצה מאד), הממוצע בכלל המדגם הינו רק 5.5. באופן דומה, בתשובה לשאלה האם הדמוקרטיה הישראלית כיום היא חסונה או לא? (0-כלל לא חסונה; 10-חסונה מאד), הממוצע בכלל המדגם הינו רק 5.7. ממצאים אלו מצביעים על כך שישראלים רבים אינם שבעי רצון מתפקוד הדמוקרטיה הישראלית, וכי ישנו מקום רב לשיפור.

תרשים 2. עמדות ביחס לדמוקרטיה הישראלית:

מקרא: הסקאלות השונות בתרשים נעות בין 0-10.

האם ישנם הבדלים בין משיבים מקבוצות פוליטיות שונות בנוגע לעמדות ביחס לדמוקרטיה הישראלית? ראשית, אין הבדל ניכר ביחסם של ישראלים שונים בתשובה לשאלה הנוגעת למידת החשיבות של חיים במדינה עם שלטון דמוקרטי. כפי שניתן לראות בטבלה 2, בין אם מדובר בפילוח של זיהוי עצמי אידיאולוגי (ימין, מרכז, או שמאל), או בפילוח להצבעה בבחירות האחרונות (מרץ 2021) למפלגות המרכיבות את הקואליציה או האופוזיציה, או בפילוח ליהודים וערבים, חברי הקבוצות השונות כולם מדווחים כי חיים במדינה עם שלטון דמוקרטי חשוב עבורם.

בתשובה לשאלה "באיזו מידה לדעתך ישראל הינה מדינה דמוקרטית?" ניכרים הבדלים מעט בולטים יותר בין הקבוצות הפוליטיות השונות, כאשר אלו שמגדירים עצמם כימין אידיאולוגי ואלו שבמרכז מדרגים את מידת הדמוקרטיה הישראלית מעט גבוה יותר מאשר אלו שמגדירים עצמם כשמאל. לצד זאת, ניכר כי המצביעים למפלגות הקואליציה מדרגים את מידת הדמוקרטיה הישראלית גבוה יותר מאשר המצביעים למפלגות האופוזיציה, בזמן שיהודים מדרגים אותה גבוה יותר מאשר ערבים.

בנוסף, ניכר כי בכלל הקבוצות הפוליטיות שביעות הרצון מהאופן בו מתפקדת הדמוקרטיה הישראלית איננה גבוהה, אך היא מעט גבוהה יותר בקרב תומכי מפלגות הקואליציה ביחס לתומכי מפלגות האופוזיציה.

הציונים הנמוכים שניתנו לחוסנה של הדמוקרטיה הישראלית כיום דומים אף הם בכלל הקבוצות, כאשר תומכי מפלגות הקואליציה סבורים כי הדמוקרטיה הישראלית מעט חסונה יותר מאשר תומכי מפלגות האופוזיציה.

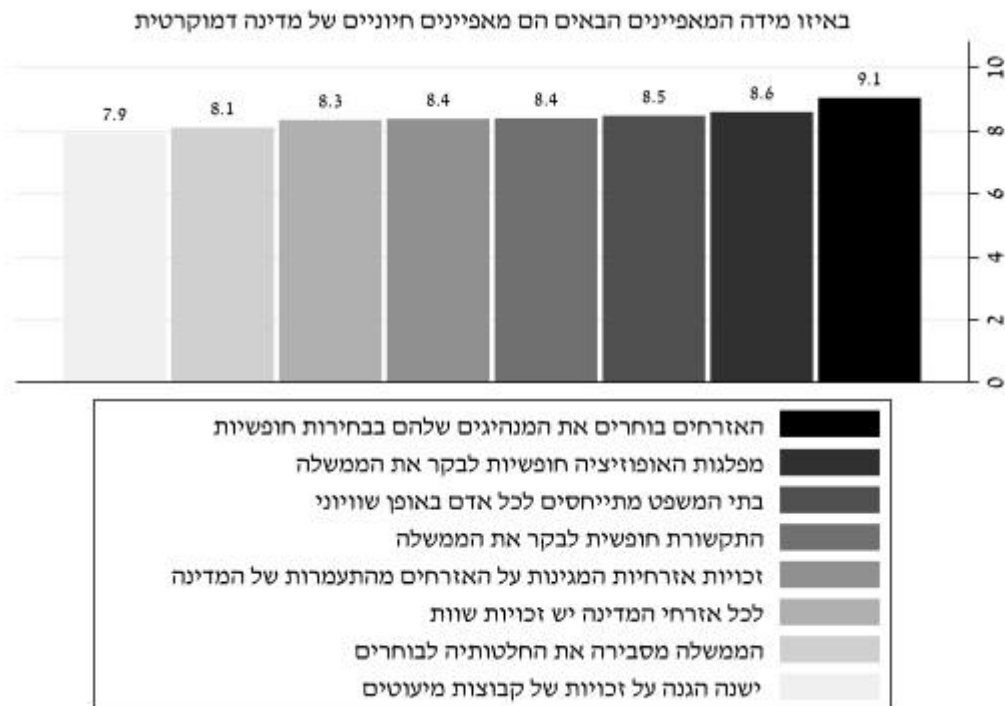
טבלה 2. עמדות ביחס לדמוקרטיה הישראלית, בחלוקה לקבוצות:

האם לדעתך הדמוקרטיה הישראלית כיום היא חסונה או לא? (10-) (חסונה מאוד)	באיזו מידה אתה מרוצה מהאופן בו מתפקדת הדמוקרטיה הישראלית (10- מרוצה מאוד)	באיזו מידה לדעתך ישראל הינה מדינה דמוקרטית? (10-) דמוקרטית מאוד)	כמה חשוב לך לחיות במדינה עם שלטון דמוקרטי? (10- חשוב מאוד)	
				זיהוי עצמי אידיאולוגי
5.5	5.4	7.0	9.1	ימין
5.9	5.8	6.9	9.2	מרכז
5.7	5.5	6.5	9.5	שמאל
				הצבעה למפלגה בקואליציה או אופוזיציה
6.3	6.2	7.4	9.4	קואליציה
5.2	5.0	6.5	9.0	אופוזיציה
				לאום
5.8	5.7	7.2	9.2	יהודי
5.4	5.0	5.7	9.3	ערבי

(4) חשיבותם של מאפיינים שונים בדמוקרטיה:

קיומה של דמוקרטיה תלוי כמובן לא רק בקיומן של בחירות חופשיות, אלא נוגע גם להיבטים רבים אחרים, כמו קיומה של מערכת משפט עצמאית, שוויון בפני החוק, והגנה על זכויות מיעוט. כדי לבחון עד כמה הציבור הישראלי מייחס חשיבות למאפיינים שונים בדמוקרטיה, הצגנו בפני המשיבים בסקר שמונה מאפיינים או היבטים שונים, ושאלנו אותם באיזו מידה לדעתם כל אחד מהמאפיינים הבאים הינו מאפיין חיוני של מדינה דמוקרטית (0- לא מאפיין חיוני כלל של מדינה דמוקרטית; 10- משמעו מאפיין חיוני מאד של מדינה דמוקרטית). תרשים 3 מסכם את תשובותיהם של המשיבים. ניכר כי המאפיין החיוני ביותר עבור המשיבים בסקר הוא זה הקרוב ביותר להגדרה של "דמוקרטיה פורמלית" – המדגישה את שלטון הרוב (לעומת "דמוקרטיה מהותית" המדגישה חירויות ושוויון בין האזרחים) – זהו המאפיין "האזרחים בוחרים את המנהיגים שלהם בבחירות חופשיות" (ציון ממוצע של 9.1 בקרב כלל המשיבים במדגם). במרחק מה אחריו מופיעים המאפיינים הבאים: "מפלגות האופוזיציה חופשיות לבקר את הממשלה" (8.6), "בתי המשפט מתייחסים לכל אדם באופן שוויוני" (8.5), "התקשורת חופשית לבקר את הממשלה" (8.4), "זכויות אזרח המגינות על האזרחים מהתעמרות המדינה" (8.4), ו-"לכל אזרחי המדינה זכויות שוות" (8.3). המאפיינים הכי פחות חיוניים עבור המשיבים בסקר הינם "הממשלה מסבירה את החלטותיה לבוחרים" (8.1) ו"ישנה הגנה על זכויות של קבוצות מיעוטים" (7.9).

תרשים 3. חשיבותם של מאפיינים שונים בדמוקרטיה:

מקרא: הסקאלות השונות בתרשים נעות בין 0-10.

בחלוקה לפי קבוצות פוליטיות בולטות (ראו טבלה 3), הרי שאלו שמזהים עצמם כשמאל אידיאולוגי ציינו את כל שמונת המאפיינים הללו כבעלי חשיבות מעט גדולה יותר למדינה דמוקרטית. מאשר אלו שמזהים עצמם כמרכז או ימין אידיאולוגי. בנוסף, מצביעים למפלגות הקואליציה ומשיבים יהודים ציינו את כל שמונת המאפיינים הללו כבעלי חשיבות מעט גדולה יותר מאשר אלו המצביעים למפלגות האופוזיציה ומשיבים ערבים.

טבלה 3. החשיבות של מאפיינים שונים בדמוקרטיה:

ישנה הגנה על זכויות של קבוצות מיעוטים	הממשלה מסבירה את החלטותיה לבוחרים	לכל אזרחי המדינה זכויות שוות	זכויות אזרח המגינות על האזרחים מהתעמרות המדינה	התקשורת חופשית לבקר את הממשלה	בתי המשפט מתייחסים לכל אדם באופן שוויוני	מפלגות האופוזיציה חופשיות לבקר את הממשלה	האזרחים בוחרים את המנהיגים שלהם בבחירות חופשיות	
זיהוי עצמי אידיאולוגי								
7.7	8.0	8.3	8.4	8.2	8.4	8.6	9.1	ימין
7.9	8.0	8.2	8.3	8.4	8.4	8.4	8.8	מרכז
8.3	8.4	8.7	8.5	8.8	8.8	8.9	9.2	שמאל
הצבעה למפלגה בקואליציה או אופוזיציה								
8.1	8.3	8.6	8.5	8.7	8.8	8.8	8.9	קואליציה
7.6	7.9	8.1	8.2	8.1	8.1	8.4	9.2	אופוזיציה
לאום								
8.0	8.2	8.5	8.5	8.5	8.6	8.7	9.2	יהודי
7.7	7.8	7.8	7.8	8.1	8.1	8.0	8.5	ערבי

(5) סוגיות שונות הנוגעות לדמוקרטיה הישראלית:

מעבר לעמדות הנוגעות למאפיינים שונים של דמוקרטיה באופן כללי ואבסטרקטי מעט, שאלנו את המשיבים בסקר גם שאלות הנוגעות לסוגיות הנוגעות ישירות לדמוקרטיה הישראלית כיום. המשיבים נדרשו להשיב על השאלות בסקאלה של 1-4 כאשר 1 משמעו כלל לא מסכים ו-4 משמעו מסכים מאד (2-לא כל כך מסכים; 3-די מסכים), כאשר לאחר מכן איחדנו את תשובות 1 ו-2 (אי הסכמה) ואת תשובות 3 ו-4 (הסכמה) וחישבנו את שיעור המשיבים שהסכימו עם כל אחד מהמשפטים. מהממצאים עולה תמונה מורכבת, כאשר חלק מהעמדות בציבור מבטאות עמדות פרו-דמוקרטיות, ומנגד חלק מהעמדות מבטאות עמדות אנטי-דמוקרטיות.

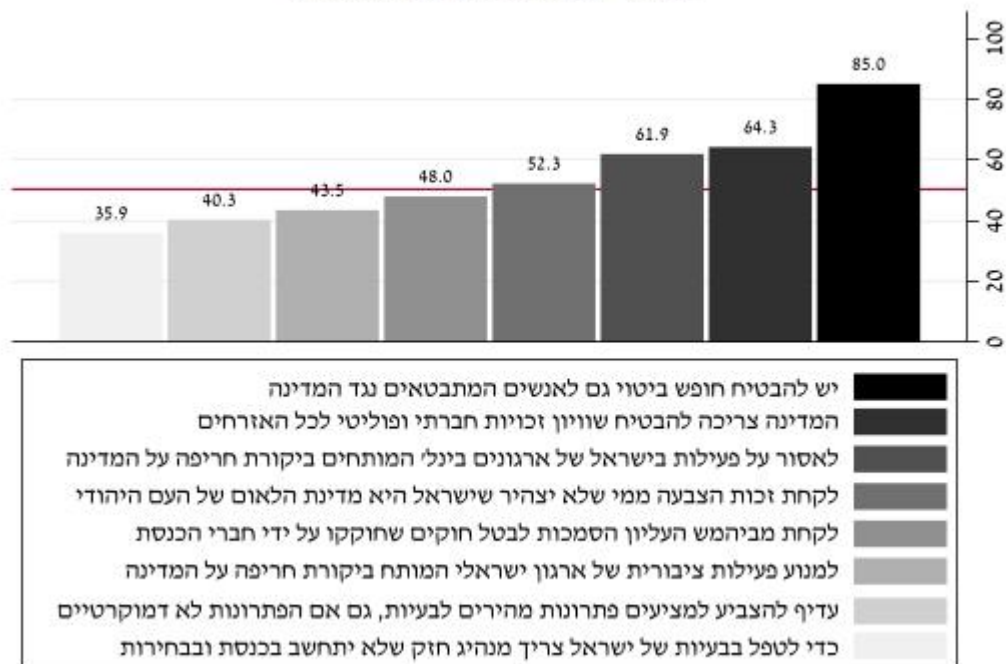
באופן פרטני יותר, רוב ברור בציבור הישראלי, 85%, סבור כי על מדינת ישראל להבטיח שוויון זכויות חברתי ופוליטי מלא לכל האזרחים, ללא הבדל דת גזע ומין (ראו בתרשים 4), זוהי עמדה ליברלית בולטת. בנוסף, כ-64% מסכימים כי יש להבטיח חופש ביטוי גם לאנשים המתבטאים נגד המדינה. בנוסף, רק 36% מהישראלים סבורים כי כדי לטפל בבעיות המיוחדות של ישראל יש צורך במנהיג חזק שלא יתחשב בכנסת ובבחירות, ורק 40% מסכימים כי עדיף להצביע למנהיגים ולמפלגות שמציעים פתרונות יעילים ומהירים לבעיות שמציקות לציבור, גם אם הפתרונות האלה לא לגמרי מתאימים לעקרונות הדמוקרטיה.

לצד זאת, רוב בציבור הישראלי, כ-62%, מסכים כי יש לאסור על פעילות של ארגונים בינלאומיים הפועלים בישראל ואשר מותחים ביקורת חריפה על המדינה, 52% מהישראלים מסכימים כי יש לקחת את זכות ההצבעה בבחירות ממי שלא מסכים להצהיר שישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי, וכמעט מחצית מהציבור, 48%, מסכימים כי צריך לקחת מבית המשפט העליון את הסמכות לבטל חוקים שהתקבלו בכנסת על ידי חברי הכנסת שנבחרו לתפקידם בידי האזרחים. כל אלו מבטאים עמדות שמרניות יותר וליברליות פחות.

תרשים 4. הסכמה עם אמירות שונות בנוגע לדמוקרטיה הישראלית:

שיעור המסכימים עם האמירה

מקרא: הסקאלות השונות בתרשים נעות בין 0 ל-100 אחוזים. הקו האופקי משמעו 50% הסכמה עם האמירה.

בחלוקה לפי קבוצות פוליטיות בולטות (ראו טבלה 4) ניכרים הבדלים משמעותיים בין חברי הקבוצות האידיאולוגיות השונות, כמו גם בין מצביעים למפלגות הקואליציה למצביעים למפלגות האופוזיציה, בנוגע למידת ההסכמה עם אותן אמירות הנוגעות לדמוקרטיה הישראלית.

בזמן שרוב ברור (למעלה מ-78%) מכלל חברי הקבוצות האידיאולוגיות מסכימים כי יש להבטיח חופש ביטוי גם לאנשים המתבטאים נגד המדינה, רק רוב קטן (52%) מקרב אלו שהזדהו כימין אידיאולוגי הסכימו כי המדינה צריכה להבטיח שוויון זכויות חברתי ופוליטי מלא לכל האזרחים בלי הבדל דת גזע ומין; זאת, לעומת 69% מאלו שהזדהו כמרכז, ו-86% מאלו שהזדהו כשמאל. הבדלים גדולים אף יותר ישנם בנוגע לאמירות באשר לאיסור פעילות של ארגונים בינלאומיים הפועלים בישראל ואשר מותחים ביקורת חריפה על המדינה, לקיחת זכות הצבעה בבחירות ממי שלא מסכים להצהיר שישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי, ולקיחת הסמכות לבטל חוקים שהתקבלו בכנסת על ידי חברי הכנסת מבית המשפט העליון. בכל המקרים האלו, רוב בולט בקרב הימין האידיאולוגי (64% ומעלה) מסכים עם האמירות, בזמן שרק מיעוט בקרב השמאל האידיאולוגי (לכל היותר 29%) מסכים עמן. המרכז האידיאולוגי ממוקם בין הצדדים השונים, כאשר בקרבו אין הסכמה גורפת ביחס לאמירות אלו (39% עד 59% אחוזי הסכמה).

ככלל, הבדלים דומים ישנם גם בתשובות של מצביעים למפלגות הקואליציה לעומת התשובות של מצביעים למפלגות האופוזיציה, כאשר תומכי הקואליציה נוטים לעמדות ליברליות יותר ולהתנגד לאיסור פעילות של ארגונים בינלאומיים, ללקיחת זכות הצבעה בבחירות ממי שלא מסכים להצהיר שישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי, וללקיחת הסמכות לבטל חוקים

שהתקבלו בכנסת על ידי חברי הכנסת מבית המשפט העליון, ואילו תומכי האופוזיציה כן נוטים להסכים להן.

(6) עמדות בנוגע לאלימות פוליטית:

בנושא אחר ניכרת הסכמה גורפת בקרב כלל הציבור: התנגדות לאלימות פוליטית. המשיבים בסקר נשאלו באיזו מידה הם מסכימים או לא מסכימים עם המשפט לפיו "בשום מצב אי-אפשר להצדיק שימוש באלימות להשגת מטרות פוליטיות". הם נדרשו להשיב על השאלה בסקאלה של 1-4 כאשר 1 משמעו כלל לא מסכים ו-4 משמעו מסכים מאוד (2-לא כל כך מסכים; 3-די מסכים), כאשר לאחר מכן איחדנו את תשובות 3 ו-4 וחישבנו את שיעור המשיבים שהסכימו עם המשפט.

93 אחוזים מהמשיבים בסקר די הסכימו (13%) או הסכימו מאוד (81%) עם המשפט הזה ובכך הביעו התנגדות לאלימות פוליטית. מנגד, פחות מ-7% ענו כי הם כלל לא מסכימים עם המשפט (2%) או לא כל כך מסכימים (5%) עם המשפט.

בחלוקה לפי קבוצות פוליטיות שונות, הרי שרוב מוחלט בקרב כלל הקבוצות מתנגד לאלימות פוליטית. בקרב קבוצות אידיאולוגיות שונות, 95% מאלו שהזדהו עם הימין הסכימו עם המשפט, לעומת 93% מקרב אלו שהזדהו עם המרכז, וקצת פחות מכך, 89%, בקרב אלו שהזדהו עם השמאל. דמיון רב קיים גם בתשובות של מצביעים למפלגות הקואליציה ומצביעים למפלגות האופוזיציה, כאשר בקרב תומכי הקואליציה 93% הסכימו עם המשפט ובקרב תומכי האופוזיציה—94%. בקרב משיבים יהודים במדגם 95% הסכימו עם המשפט, ובקרב משיבים ערבים—88%.

(7) תמיכה בקידום עקרונות ממגילת העצמאות:

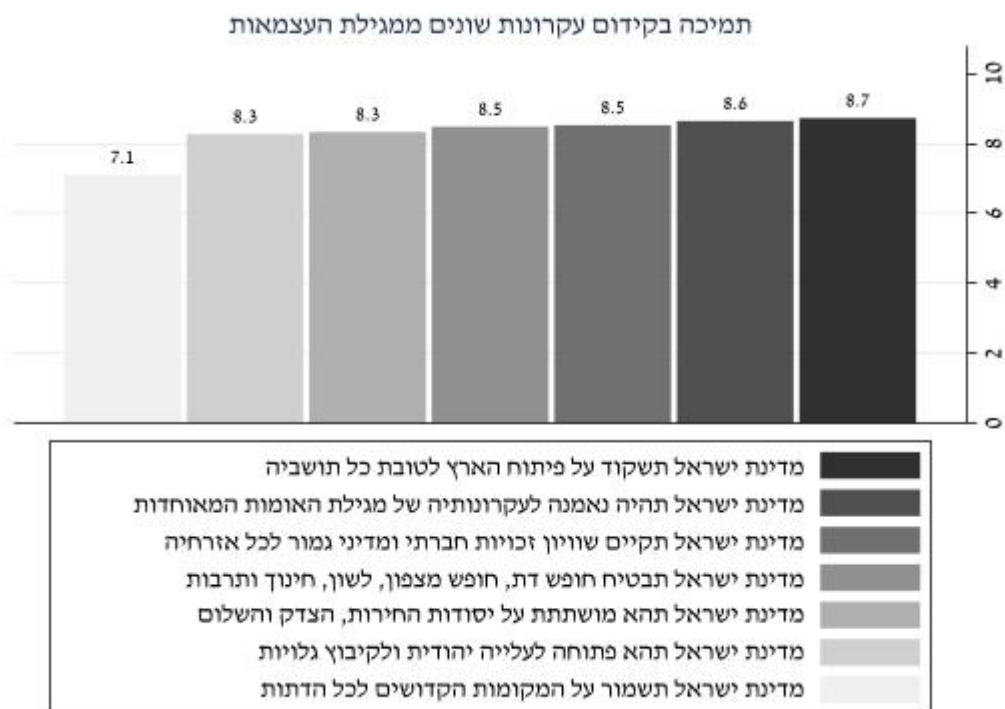
מגילת העצמאות נחשבת כיום כמסמך מכוון בציבוריות הישראלית, ויש אף כאלו הקוראים לעיגון שלו בקודקס החוקים של מדינת ישראל. לאור זאת, שאלנו את המשיבים בסקר באיזו מידה לדעתם כל אחד משבעת העקרונות המרכזיים המופיעים במגילת העצמאות הם עקרונות שחשוב שמדינת ישראל תפעל לקדם אותם. המשיבים נתבקשו לענות בסקאלה מ-0 (כלל לא חשוב) ל-10 (חשוב מאד).

כפי שניתן לראות בתרשים 5 המסכם את תשובותיהם של המשיבים, הציבור הישראלי מציין כי עקרונות רבים המופיעים במגילת העצמאות הינם עקרונות שחשוב שמדינת ישראל תקדם אותם. שני העקרונות שזכו לציונים הגבוהים ביותר הם העיקרון לפיו "מדינת ישראל תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה", עם ציון של 8.7, והעיקרון לפיו "מדינת ישראל תהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות", עם ציון של 8.6. מעט אחריהם נמצאים העיקרון לפיו "מדינת ישראל תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין" (ציון 8.5) והעיקרון לפיו "מדינת ישראל תבטיח חופש דת, חופש מצפון, לשון, חינוך ותרבות" (ציון 8.5), כאשר שני עקרונות אלו הינם עקרונות דמוקרטיים וליברליים חשובים. מעט אחרי עקרונות אלו נמצא עיקרון ליברלי חשוב נוסף לפיו "מדינת ישראל תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום", עם ציון 8.3, ומעט אחריו העיקרון לפיו "מדינת ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות", עם ציון זהה של 8.3. לבסוף, העיקרון שזכה לתמיכה הנמוכה ביותר הינו העיקרון לפיו "מדינת ישראל תשמור על המקומות הקדושים לכל הדתות", עם ציון נמוך יחסית של 7.1.

בניגוד להרבה מהסעיפים הקודמים במסמך זה, בנוגע לשאלות אודות קידום עקרונות ממגילת העצמאות ההבדלים בקרב חברי קבוצות פוליטיות מרכזיות אינם גדולים (ראו טבלה 5). אין כמעט הבדל בתשובות חברי הקבוצות האידיאולוגיות השונות ביחס לארבע העקרונות הראשונים, לצד הבדלים מעט גדולים ביותר ביחס לעקרונות לפיהם "ישראל תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום", "ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות", ו-"ישראל תשמור על המקומות הקדושים לכל הדתות". ההבדלים בין תומכי הקואליציה לתומכי האופוזיציה גם הם אינם גדולים, אך ביחס לכל אחד מהעקרונות, תומכי הקואליציה דירגו את קידום העיקרון כחשוב יותר מאשר תומכי האופוזיציה, בין 0.3 ל-0.9 נקודות. לבסוף, גם ההבדלים בין יהודים לערבים במדגם אינם גדולים, כאשר בחמש מהעקרונות משיבים יהודים דירגו את קידום העיקרון כחשוב יותר מאשר משיבים ערבים, בין 0.3 ל-0.9 נקודות. מנגד, משיבים יהודים וערבים נבדלו באופן משמעותי יותר ביחס לדירוג העיקרון לפיו "מדינת ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות", כאשר משיבים יהודים דירגו את העיקרון הזה כחשוב יותר ב-3 נקודות מאשר משיבים ערבים. לבסוף, משיבים ערבים דירגו את העיקרון לפיו "מדינת ישראל תשמור על המקומות הקדושים לכל הדתות" כחשוב יותר מאשר משיבים יהודים, בכ-0.5 נקודות.

תרשים 5. תמיכה בעקרונות מגילת העצמאות:

מקרא: הסקאלות השונות בתרשים נעות בין 0-10.

טבלה 5. תמיכה בקידום עקרונות ממגילת העצמאות:

ישראל תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה	ישראל תהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות	ישראל תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין	ישראל תבטיח חופש דת, חופש מצפון, לשון, חינוך ותרבות	ישראל תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום	ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות	ישראל תשמור על המקומות הקדושים לכל הדתות
זיהוי עצמי אידיאולוגי						
ימין	8.7	8.6	8.4	8.5	8.9	6.7
מרכז	8.7	8.5	8.5	8.4	8.1	7.3
שמאל	8.9	8.9	8.9	8.5	7.1	7.9
הצבעה למפלגה בקואליציה או אופוזיציה						
קואליציה	9.0	9.0	8.9	8.7	8.5	7.5
אופוזיציה	8.6	8.4	8.2	8.4	8.3	6.8
לאום						
יהודי	8.8	8.8	8.6	8.5	8.8	7.0
ערבי	8.2	7.9	8.1	8.2	5.7	7.5

(8) יחסי יהודים-ערבים:

יחסי יהודים-ערבים בישראל מהווים שסע חברתי עמוק מאז קום המדינה. רק השנה התרחשו עשרות מעשי אלימות על רקע אתני, בעיקר במאי 2021 במהלך אירועי מבצע "שומר החומות". על רקע זה בחנו את יחסם של יהודים וערבים זה לזה, בדגש על העדפה של כל צד לקבלת שירותים מחברי הקבוצה האתנית אליה הוא/היא שייך/ת, או מחברי הקבוצה האתנית השנייה, בנושאים הבאים: קבלת טיפול רפואי מרופא יהודי/ערבי, סיוע בשיפוץ הבית משיפוצניק יהודי/ערבי, וסיוע בתיקון הרכב ממוסכניק יהודי/ערבי. בפרט, המשיבים נדרשו להשיב האם מעדיפים לקבל טיפול מרופא יהודי/ערבי, או שזה לא משנה להם; ובשתי השאלות לגבי העדפת בעלי מקצוע, הם נשאלו האם הם מעדיפים לפנות לשיפוצניק (או מוסכניק) יהודי/ערבי, או שזה לא משנה להם. שאלות אלו נועדו לבחון, במידה מסוימת, מרחק חברתי מחברי הקבוצה האתנית השנייה, לצד אמון בין-אישי בחברי הקבוצה האתנית אליה משתייך המשיב.

בכלליות, למרות שרוב המדגם – הן יהודי והן ערבי – ציין שהדבר לא משנה לו/לה, ניכר שבקרב משיבים יהודים ישנה העדפה גדולה יותר לקבלת סיוע כלשהו מחברי הקבוצה האתנית שלהם מאשר בקרב משיבים ערבים. כך, בנוגע לקבלת טיפול מרופא יהודי או רופא ערבי (נוסח השאלה: "כשאתה נזקק/ת לטיפול רפואי, האם תעדיף/י שיטפל בך רופא יהודי, רופא ערבי, או שזה לא משנה לך?"), רוב גדול – 68.7% מהמשיבים היהודים ו-88.6% מהמשיבים הערבים – ענה שהדבר לא משנה לו. עם זאת, 30.7% מהמשיבים היהודים ציינו כי היו מעדיפים רופא יהודי, לעומת 8.1% מהמשיבים הערבים שצינו שהיו מעדיפים רופא ערבי. 0.5% מהמשיבים היהודים ו-3.3% מהמשיבים הערבים דיווחו כי היו מעדיפים רופא מהקבוצה האתנית השנייה (ראו תרשים 6א להלן).

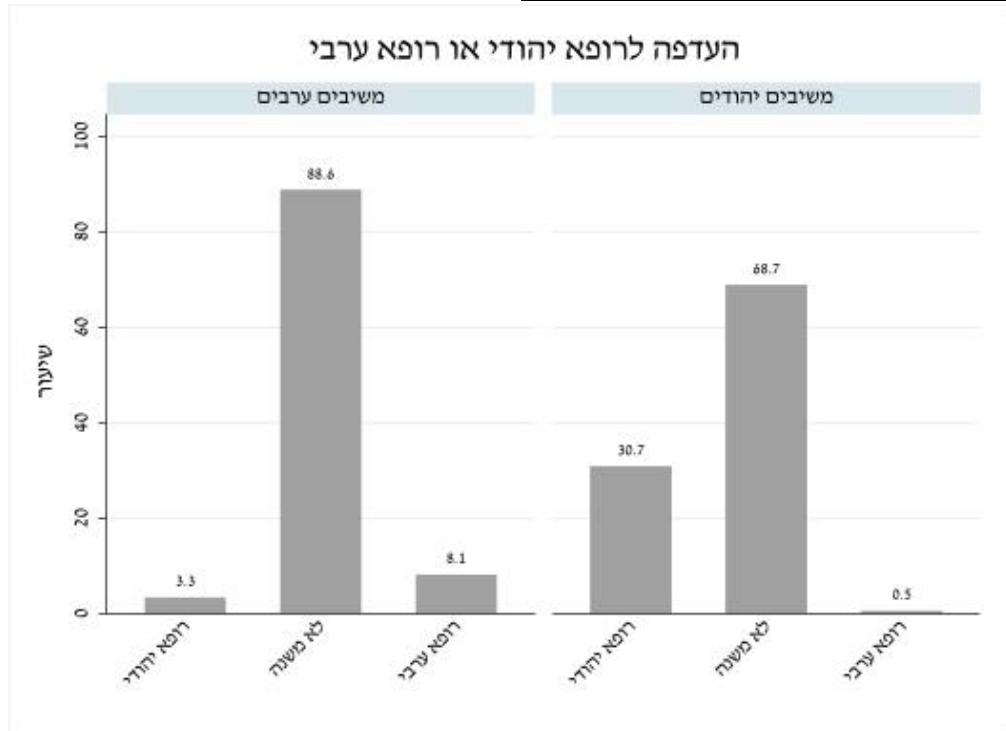
פערים מעט גדולים יותר קיימים בנוגע לבעלי המקצוע השונים. כך, בשאלה בנוגע לקבלת סיוע בשיפוץ הבית (נוסח השאלה: "כשאתה נזקק/ת לשיפוץ במקום המגורים שלך, האם תעדיף/י לפנות לשיפוצניק יהודי, לשיפוצניק ערבי, או שזה לא משנה לך?"), רוב בקרב משיבים יהודים (57.7%) וערבים (71.7%) דיווחו כי הדבר לא היה משנה להם; אך 36.9% מהמשיבים היהודים ו-27.6% מהמשיבים הערבים דיווחו כי הם מעדיפים שיפוצניק מהקבוצה האתנית שלהם. 5.4% מהמשיבים היהודים ו-0.7% מהמשיבים הערבים דיווחו כי היו מעדיפים שיפוצניק מהקבוצה האתנית השנייה. תוצאות דומות התקבלו גם ביחס לשאלה של קבלת סיוע בתיקון הרכב (נוסח השאלה: "כשאתה נדרש/ת לתקן את הרכב, האם תעדיף/י לפנות למוסכניק יהודי, למוסכניק ערבי, או שזה לא משנה לך?"): רוב בקרב משיבים יהודים (65.3%) וערבים (79.2%) דיווחו כי הדבר לא היה משנה להם, כאשר 30.8% מהמשיבים היהודים ו-19.7% מהמשיבים הערבים דיווחו כי הם מעדיפים מוסכניק מהקבוצה האתנית שלהם. 3.9% מהמשיבים היהודים ו-1.1% מהמשיבים הערבים דיווחו כי היו מעדיפים מוסכניק מהקבוצה האתנית השנייה (ראו תרשימים 6ב ו-6ג).

ממצאים אלו מצביעים על כך שרוב בקרב חברי הקבוצות האתניות השונות איננו מדווח על חשש ממפגשים בין-אישיים קרובים עם חברי הקבוצה האתנית השנייה – וזאת למרות האירועים הקשים והסוערים שאירעו במאי 2021 בישראל – הגם שללא השוואה לתקופות קודמות לא ניתן לקבוע האם יש בתוצאות אלו כדי התדרדרות ביחסים בין הקבוצות. כמו-כן, בכל אחת

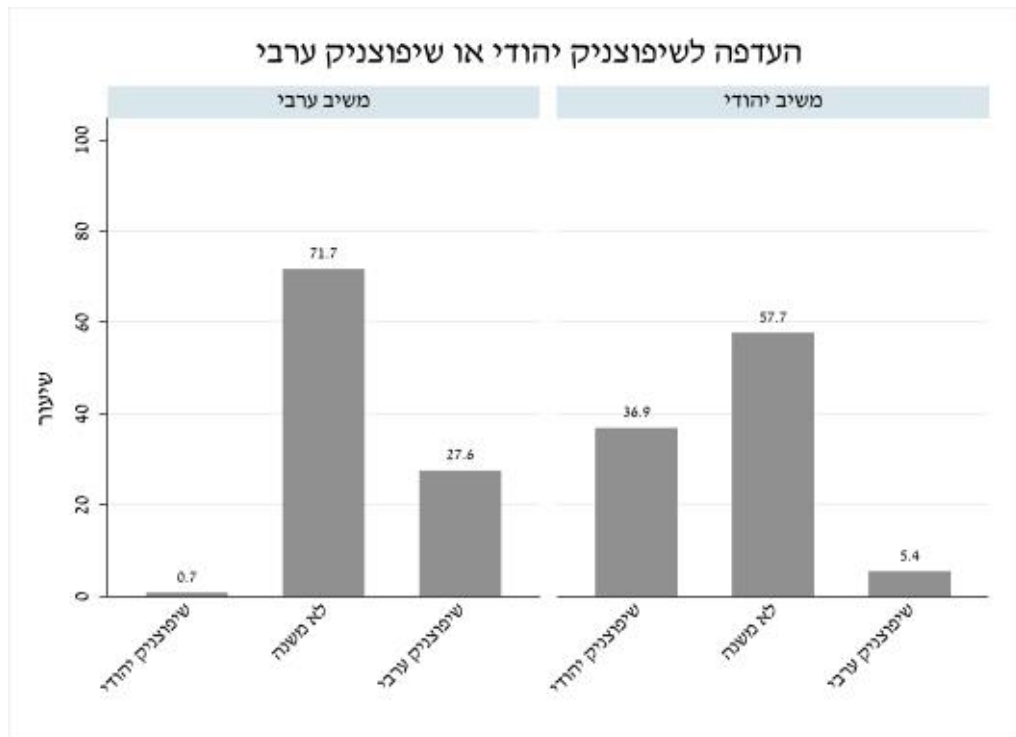
מהשאלות, כ-30-35 אחוזים מהמשיבים היהודים וכ-25-10 אחוזים מהמשיבים הערבים העדיפו לקבל טיפול או שירות מחברי הקבוצה האתנית שלהם.

תרשים 6. העדפה לבעל מקצוע יהודי או ערבי :

תרשים 6א: העדפה לרופא יהודי או רופא ערבי :

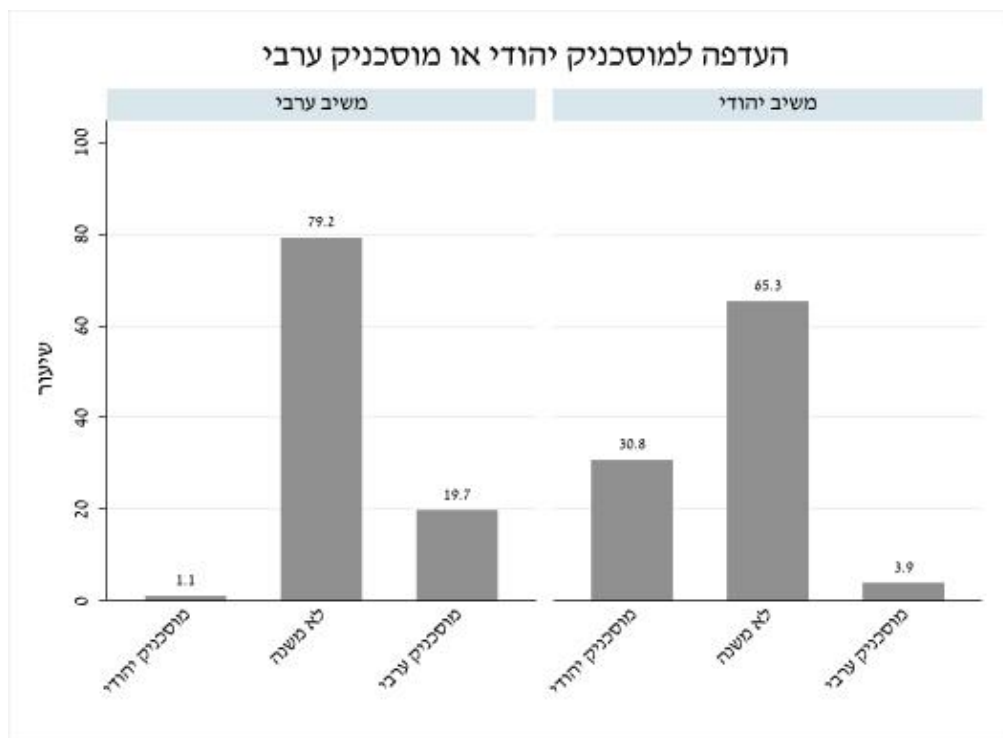

תרשים 6ב: העדפה לשיפוצניק יהודי או שיפוצניק ערבי :

תרשים ג: העדפה למוסכניק יהודי או מוסכניק ערבי:

מקרא: הסקאלות השונות בתרשימים א-ג נעות בין 0 ל-100 אחוזים.

(9) קידום שוויון בין קבוצות שונות:

האם ובאיזו מידה הציבור הישראלי סבור כי המדינה צריכה לפעול על מנת לקדם שוויון בין קבוצות שונות? המשיבים בסקר נשאלו על עמדותיהם בנוגע לקידום שוויון בין יהודים וערבים, בין קבוצות דתיות שונות, ובין גברים לנשים, כאשר הם נתבקשו לענות בסקאלה מ-1 (כלל לא) ל-5 (במידה רבה מאד).

בכלליות, המשיבים בסקר סברו שעל המדינה לקדם שוויון בכל אחד משלוש המקרים, כאשר התמיכה הרבה ביותר הייתה תמיכה בקידום שוויון בין גברים לנשים, ואילו התמיכה הנמוכה ביותר הייתה תמיכה בקידום שוויון בין יהודים וערבים. הציון הממוצע במדגם בתשובה לשאלה של תמיכה בקידום שוויון בין גברים לנשים הוא 4.4 (כאשר הציון המקסימלי הוא 5). 60.1% מהמשיבים בסקר בחרו בתשובה "במידה רבה מאד", עוד 24.1% בחרו בתשובה "במידה רבה", ואילו רק 6.2% ענו "כלל לא" או "במידה מועטה". תמיכה נמוכה יותר ניתנה לקידום שוויון בין קבוצות דתיות שונות, כאשר הציון הכולל במדגם בנוגע לשאלה זו הינו 4.1. 77% מהמדגם בחרו בתשובות "במידה רבה מאד" או "במידה רבה", כאשר מנגד 7.8% ענו "כלל לא" או "במידה מועטה". התמיכה הנמוכה ביותר ניתנה לקידום שוויון בין יהודים וערבים, עם ציון ממוצע של 3.7. 62.6% בחרו בתשובות "במידה רבה מאד" או "במידה רבה", כאשר מנגד 16.9% ענו "כלל לא" או "במידה מועטה" – שיעור גבוה יותר מאשר בשתי השאלות האחרות.

בחלוקה לקבוצות פוליטיות מרכזיות, ישנם הבדלים משמעותיים בנוגע לחלק מהשאלות. כפי שניתן לראות בטבלה 6 אין הבדלים משמעותיים בין הקבוצות השונות – כולל בין גברים לנשים – בתשובה לשאלה בנוגע לקידום שוויון בין גברים לנשים. מנגד, ישנם הבדלים בין הקבוצות האידיאולוגיות השונות בנוגע לקידום שוויון בין קבוצות דתיות שונות, ובעיקר ביחס לקידום שוויון בין יהודים וערבים, כאשר אלו המזהים עצמם כימין אידיאולוגי מביעים תמיכה נמוכה יותר בכך – הגם שעדיין יותר מציון נייטרלי של 3 – בזמן שאלו המזהים עצמם מרכז, ובעיקר אלו המזהים עצמם שמאל, נוטים לתמוך במידה רבה הרבה יותר בקידום שוויון בין קבוצות דתיות שונות ובין יהודים וערבים.

כשאלה נוספת בנוגע לשוויון בין יהודים וערבים בישראל, שאלנו את המשיבים באיזו מידה הם מסכימים או לא מסכימים עם המשפט לפיו "בישראל צריכות להיות לאזרחים היהודים יותר זכויות מאשר לאזרחים הלא-יהודים" (אפשרויות התשובה: מאד מסכים, די מסכים, לא כל כך מסכים, בכלל לא מסכים). לאחר מכן איחדנו את תשובות 1 ו-2 (אי הסכמה) ואת תשובות 3 ו-4 (הסכמה) וחישבנו את שיעור המשיבים שהסכימו עם המשפט. בכלליות, 34.5% מהמשיבים בסקר הסכימו כי בישראל צריכות להיות לאזרחים היהודים יותר זכויות מאשר לאזרחים הלא-יהודים. וכפי שניתן היה לצפות, ישנם הבדלים משמעותיים במידת ההסכמה עם משפט זה בקרב קבוצות פוליטיות מרכזיות. כך, בקרב אלו שהגדירו עצמם ימין מבחינה אידיאולוגית, 53.9% הסכימו עם המשפט, לעומת 20.7% מאלו שהגדירו עצמם מרכז ו-9.2% מאלו שהגדירו עצמם שמאל. באופן דומה, 22% מתומכי הקואליציה הסכימו עם המשפט, לעומת 52.3% מתומכי האופוזיציה.. ולבסוף, 42% מהמשיבים היהודים בסקר הסכימו עם המשפט, לעומת 4% מהמשיבים הערבים.

טבלה 6. תמיכה בקידום שוויון בין קבוצות שונות בישראל:

קידום שוויון בין יהודים וערבים	קידום שוויון בין קבוצות דתיות שונות	קידום שוויון בין גברים ונשים	
			זיהוי עצמי אידיאולוגי
3.2	3.9	4.3	ימין
3.9	4.1	4.4	מרכז
4.5	4.5	4.6	שמאל
			הצבעה למפלגה בקואליציה או אופוזיציה
4.0	4.2	4.5	קואליציה
3.3	4.0	4.2	אופוזיציה
			לאום
3.5	4.0	4.4	יהודי
4.5	4.4	4.4	ערבי
			מגדר
3.7	4.1	4.4	אישה
3.7	4.0	4.3	גבר

(10) קיטוב פוליטי חברתי-רגשי—יחס לימנים ושמאלנים:

לבסוף, שאלנו את המשיבים שלנו מספר שאלות המודדות "קיטוב חברתי-רגשי" (להלן קיטוב חברתי), זהו מדד הבוחן עוינות, מרחק חברתי, וחוסר אמון בין יריבים פוליטיים, כמו גם את המידה בה חברי מפלגה או גוש אידיאולוגי כלשהו מעריכים את חברי הקבוצה שלהם באופן חיובי יותר מאשר את חברי הקבוצה היריבה. בפרט, המשיבים בסקר נשאלו מספר שאלות שבחנו את המידה בה הם יהיו מאוכזבים או מרוצים: (1) מכך שקרוב משפחה שלהם עומד להתחתן עם ימני או שמאלני; (2) מכך שהיו מגלים שעמית לעבודה (קולגה) שעובד איתם באופן קרוב הוא ימני או שמאלני; ו-(3) מכך שאדם שעבר לגור כשכן שלהם הוא ימני או שמאלני. [אפשרויות התשובה: 1 (מאוכזב במידה רבה) עד 5 (במידה רבה מאד), כאשר 3 משמעו "זה כלל לא היה משנה לי"]. לאחר מכן, המשתנים האלו הומרו לסקאלה של 0-1, וכדי ליצור את המדד של "קיטוב חברתי", החסרנו, בכל אחת משלושת השאלות, את התשובות ביחס לשמאלני מהתשובות ביחס לימני, כדי ליצור סקאלה שנעה מ-1 ל-1, כאשר 1 משמעו היחס החיובי ביותר כלפי ימנים והעוין ביותר כלפי שמאלנים (כלומר, רצון לקרבה מרבית לימנים וריחוק מרבי משמאלנים); ו-1 משמעו היחס החיובי ביותר כלפי שמאלנים והעוין ביותר כלפי ימנים (כלומר, רצון לקרבה מרבית לשמאלנים וריחוק מרבי מימניים).

מכיוון שהערכים הללו רלוונטיים בעיקר בקרב קבוצות פוליטיות שונות, הממצאים מוצגים בחלוקה לקבוצות פוליטיות מרכזיות. כפי שניתן לראות בטבלה 7, ישנם הבדלים לא מבוטלים ביחסן של הקבוצות השונות לימנים ושמאלנים. בקרב ימנים, ניכרת העדפה ברורה לקרבה לימנים ומרחק משמאלנים; מנגד, בקרב שמאלנים ניכרת העדפה לקרבה לשמאלנים ומרחק מימנים, אך העדפה זו איננה בולטת כמו בקרב ימנים. תומכי מרכז, לעומת זאת, אינם מבכרים קרבה לימנים או שמאלנים. למעשה, הם נוטים לענות את התשובה "זה כלל לא היה משנה לי" במענה לשאלות המרחק החברתי בשיעורים של בין 73 ל-81 אחוזים.

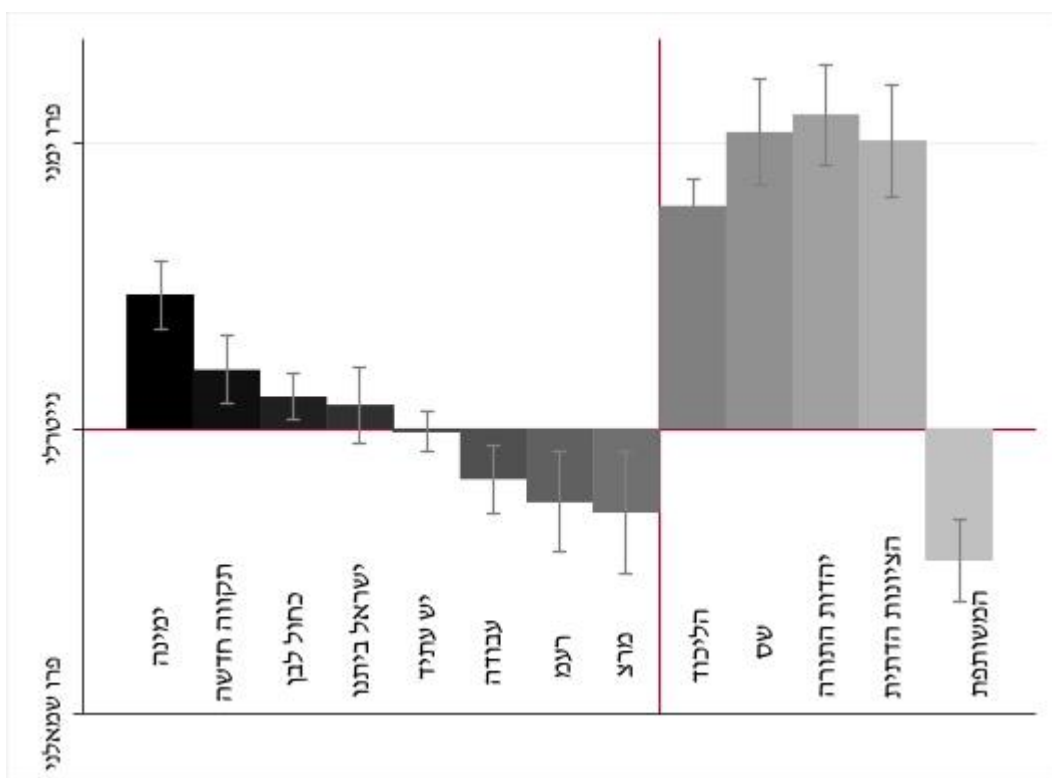
בחלוקה לפי הצבעה למפלגות הקואליציה או האופוזיציה, ניכר כי המצביעים למפלגות האופוזיציה מעדיפים באופן בולט קרבה לימנים על פני שמאלנים, וזאת למרות שמצביעי הרשימה המשותפת נכללים באומדן הזה (הוצאת מצביעים אלו מגדילה את האומדנים בקרב מצביעי מפלגות האופוזיציה ב-0.07 עד 0.1 בסקאלות השונות). מנגד, הממוצע בקרב אלו שהצביעו למפלגות הקואליציה קרוב מאד ל-0, מה שמצביע על כך שסך התפישות בקרבם איננו מבכר צד פוליטי אחד. מעבר לכך, הרי שבכל אחד מהמדדים השונים, הממוצע בקרב מצביעי כל אחת ממפלגות הקואליציה הינו קרוב יותר ל-0 – היעדר מרחק חברתי – בשונה מאשר בקרב מצביעי כל אחת ממפלגות האופוזיציה. כך, למשל, בתרשים 7 המציג את הערכים השונים בקרב מצביעי כלל המפלגות בכנסת, בחתך מפלגות קואליציה לעומת אופוזיציה, ביחס לחתונה של קרוב משפחה עם ימני או שמאלני. ממצאים אלו ייתכן שיש בהם כדי להצביע על כך שאלו עם רמות קיטוב חברתי נמוכות יותר מעדיפים שיתוף פעולה של נבחריהם עם יריביהם הפוליטיים יותר מאשר אלו עם רמות קיטוב חברתי גבוהות יותר. לבסוף, בחלוקה למשיבים יהודים וערבים, ניכרת העדפה בקרב יהודים לימנים על פני שמאלנים, ובקרב ערבים ניכרת העדפה קלה יותר לשמאלנים על פני ימנים.

טבלה 7. קיטוב חברתי, בחלוקה לקבוצות:

יחס למגורים בשכונות לאדם ימני או שמאלני (-1) – פרו-	יחס לעבודה עם קולגה ימני או שמאלני (-1) – פרו-	יחס לחתונת קרוב משפחה עם ימני או שמאלני (-1) – פרו-	
שמאלני; 1 – פרו ימני	שמאלני; 1 – פרו ימני	שמאלני; 1 – פרו ימני	
			זיהוי עצמי אידיאולוגי
0.25	0.29	0.37	ימין
-0.00	0.02	0.02	מרכז
-0.09	-0.10	-0.14	שמאל
			הצבעה למפלגה בקואליציה או אופוזיציה
0.01	0.03	0.03	קואליציה
0.23	0.27	0.34	אופוזיציה
			לאום
0.15	0.18	0.23	יהודי
-0.09	-0.09	-0.13	ערבי

תרשים 7. קיטוב חברתי, בחלוקה להצבעה למפלגות השונות:

מקרא: הסקאלה בתרשים נעה בין -0.5 (פרו שמאלני) לבין 0.5 (פרו ימני), כאשר 0 משמעו נייטרלי.

נספח - מתודולוגיה :

צוות של המכון לחירות ואחריות בבית הספר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן הכין את השאלות לסקר וניתח לאחר מכן את הנתונים. הסקר עצמו נערך על ידי חברת אייפאנל (iPanel), אשר עורכת סקרים מקוונים בישראל. הסקר נערך בתאריכים 7-9 בנובמבר, 2021, כאשר כל הנתונים בסקר נאספו באופן מקוון.

במצטבר, 1508 משיבים בני 18 ויותר השלימו את הסקר. "שיעור ההשלמה" (completion rate) בסקר הינו 1.10.8%¹. מתוכם, 1204 הם משיבים יהודים ו-304 הם משיבים ערבים.² טעות הדגימה המרבית לכלל מדגם הינה 2.5% (2.8% למדגם של המשיבים היהודים ו-5.6% למדגם של המשיבים הערבים).

המשיבים היהודים מהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל בפילוח של מגדר, קבוצות גיל, מחוז בארץ, ומידת דתיות (בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה). המשיבים הערבים מהווים מדגם שהינו קרוב לזה המייצג את האוכלוסייה הערבית הבוגרת בישראל בפילוח של מגדר, קבוצות גיל, מחוז בארץ, ומידת דתיות, כאשר ישנו חוסר קל בדגימה של משיבים גברים, משיבים מאזור הדרום, ומשיבים בני 40 ומעלה.

סטטיסטיקה תיאורית בסיסית של המשיבים במדגם על פני מספר משתנים בולטים מוצגת להלן בטבלה 8.

¹ חברת iPanel שלחה במצטבר 13,931 הזמנות למענה על הסקר, כאשר מתוכם 1,508 השלימו את הסקר : $1508/13951=0.108$

² השאלון תורגם לערבית כך שמשיבים ערבים יכולים היו לבחור אם לענות על השאלון בעברית או בערבית.

טבלה 8. סטטיסטיקה תיאורית של המשיבים בסקר, על פני משתנים שונים:

39.6 (14.3)	גיל (ממוצע, סטיית תקן)
52.0%	נשים (שיעור במדגם)
79.8%	יהודים (שיעור במדגם)
49.3%	השכלה אקדמית כלשהי (שיעור במדגם)
	שמירה על הפרקטיקה הדתית
16.1%	כלל לא
41.5%	במידה מועטה
30.1%	במידה רבה
12.3%	שמירה על כל הפרקטיקות הדתיות
	הגדרה עצמית: ימין-שמאל אידיאולוגי
48.5%	ימין
29.6%	מרכז
22.0%	שמאל

מקרא: השאלה שבחנה הגדרה עצמית על ציר ימין-שמאל אידיאולוגי כללה שבע אפשרויות תשובה, כאשר 1 משמעו ימין, 4 משמעו מרכז, ו-7 משמעו שמאל. אלו שענו 1-3 הוגדרו כ-"ימין", אלו שענו 4 הוגדרו "מרכז", ואלו שענו 5-7 הוגדרו "שמאל".